

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ РІВНЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ ТА РОСІЇ

Бондаренко В.Ф., Суржанова Ю.С.

Рівень життя населення є інтегрованим показником соціально-економічного розвитку країни, він є важливим для з'ясування ступеня задоволення потреб людей, обсягу споживання матеріальних і духовних благ. Порівняльний аналіз економічного розвитку України та Росії на макрорівні, а також на прикладі сусідніх адміністративних одиниць (Сумської та Курської областей) дають змогу визначити ступінь диференціації рівня життя та їх причини.

Наявність спільних рис зумовлено сусідством та перебуванням у минулому у складі єдиної держави. Вони відбивають переважно негативні тенденції розвитку, зокрема:

- зменшення частини витрат ВВП на охорону здоров'я попри абсолютному зростанню витрат на неї – 2,7% (Україна), 2,1 (Росія); як наслідок зменшення лікарняних закладів (протягом 2000-2003 рр. із 120 до 81 (Сумщина), із 138 до 109 (Курська область);
- тривалість життя чоловіків на 13-17 років менша, ніж в розвинених країнах, природне скорочення населення, високий показник дитячої смертності (10,0; 16,8 – на регіональному рівні);
- тривале зниження зайнятості та зростання безробіття (останні два роки 7-9% за методологією МОП, макрорівень).

Відмінні риси:

- індекс людського капіталу – 52,14 (Україна), 62,15 (Росія);
- середній рівень заробітної плати;
- велика частка безробітних серед жінок в Україні та Сумській області (71,16%) та серед чоловіків в Росії (в 1,7 рази вище, ніж серед жінок);
- рівень бідності (2003 р.): доходи нижче прожиткового мінімуму у 40% населення Росії, 27% (Україна);
- ВВП на душу населення за ПКС, 2002р., дол.: Росія – 7924, Україна – 4350;
- індекс розвитку: Росія – 9747, Україна – 4894.